WZÓR UPROSZCZONEGO STUDIUM WYKONALNOŚCI

Program	Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027
Priorytet	XIV. Fundusze na rzecz odporności gospodarki wodnej
Działanie	14.02 Zintegrowana terytorialnie odporność gospodarki wodnej i ściekowej
Typ	Stabilna gospodarka wodno-ściekowa (oczyszczalnie, sieci kanalizacyjne, osady ściekowe) BOF
Nabór	FEPD.14.02-IZ.00-002/26

Białystok, listopad 2026 r.

Dokument należy przedłożyć w wersji elektronicznej w formacie PDF aktywnym (wydruk do pdf).

Dane zawarte w Uproszczonym Studium wykonalności (USW) muszą odpowiadać stanowi faktycznemu. Ocena projektu będzie przeprowadzana na podstawie zapisów we Wniosku o dofinansowanie, Uproszczonym Studium Wykonalności i pozostałych załączników do Wniosku o dofinansowanie.

Np.:

- Kryterium Kwalifikowalność wydatków projektu oceniane będzie na podstawie informacji zawartych we Wniosku o dofinansowanie, załącznikach do Wniosku: dokumentacji technicznej, kosztorysów, ofert oraz zapisów w pkt. Sposób szacowania wydatków kwalifikowalnych projektu;

- kryterium Wykonalność techniczna projektu oceniane będzie na podstawie informacji zawartych we Wniosku o dofinansowanie w sekcji H1 Potencjał do realizacji projektu, zapisów w pkt. Wykonalność techniczna projektu oraz przedłożonej dokumentacji technicznej i ewentualnych zezwoleń.

Należy zwrócić szczególną uwagę, aby informacje zawarte w dokumencie były spójne z zapisami zawartymi we wniosku o dofinansowanie oraz w pozostałych załącznikach. Dokumentacja, jako całość, powinna umożliwić dokonanie oceny w ramach obowiązujących kryteriów. Wnioskodawca ponosi pełną odpowiedzialność za informacje zawarte w składanych dokumentach.

Należy unikać nadmiernego rozbudowywania opisów i podawania informacji zbędnych dla oceny wykonalności projektu.

1. Ogólna charakterystyka Wnioskodawcy

Nazwa Wnioskodawcy:

Forma organizacyjno-prawna:

Opis działalności:

2. Identyfikacja projektu

Tytuł projektu

Typ projektu:

Stabilna gospodarka wodno-ściekowa (oczyszczalnie, sieci kanalizacyjne, osady ściekowe)

Lokalizacja projektu:

Całkowity koszt projektu:

Całkowity koszt kwalifikowalny projektu:

Wnioskowana kwota dofinansowania:

Wnioskowany poziom dofinansowania:

Termin i okres realizacji projektu:

Opis przedmiotu i zakresu rzeczowego projektu:

Uzasadnienie:

3. Zgodność projektu z obowiązującą Strategią ZIT

Należy opisać, czy:

- projekt wynika z obowiązującej odpowiedniej Strategii ZIT, pozytywnie zaopiniowanej zgodnie z art. 34 ust. 6 pkt. 2 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, wykazano jego realizację w ramach FEdP 2021-2027 i jest ujęty na liście projektów realizujących cele Strategii,
- projekt wpisuje się w cele strategiczne i kierunki działań określone w obowiązującej odpowiedniej Strategii ZIT.

Uzasadnienie:

4. Zintegrowany charakter projektu

Należy opisać, czy projekt realizowany będzie zgodnie z zasadami opisanymi w dokumencie Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

Zgodnie z definicją, projekt zintegrowany to projekt, który wpisuje się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych. Oznacza to, że projekt ten ma wpływ na więcej niż 1 gminę w miejskim obszarze funkcjonalnym oraz jego realizacja jest uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii.

Projekt zintegrowany powinien spełniać przynajmniej jeden z dwóch warunków:

− jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;

− deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.

Uzasadnienie:

5. Zgodność inwestycji z wymogami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3019 z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych

Należy opisać czy planowane parametry techniczne i technologiczne infrastruktury (w szczególności dla aglomeracji o wielkości od 1 000 RLM wzwyż oraz na obszarach wrażliwych) uwzględniają docelowe standardy oczyszczania i redukcji biogenów określone w dyrektywie (UE) 2024/3019, w zakresie w jakim wymagania te mają zastosowanie do danej inwestycji, z uwzględnieniem wielkości aglomeracji, ładunku oczyszczalni oraz warunków odprowadzania ścieków zgodnie z harmonogramem wdrażania poszczególnych obowiązków przewidzianych w dyrektywie.

Projekt powinien uwzględniać zasadę zapobiegania powstawaniu utraconych nakładów (ang. stranded assets). Wnioskodawca musi wykazać, że planowane parametry infrastruktury uwzględniają aktualne oraz docelowe wymogi unijne mające zastosowanie do danej inwestycji, w sposób ograniczający konieczność ponoszenia dodatkowych nakładów na modernizację lub przebudowę w celu ich spełnienia. W przypadku wymagań uzależnionych od przyszłych rozstrzygnięć dotyczących

obszarów wrażliwych na eurofizację lub wyników oceny ryzyka uwzględnia się wymagania prawne, dostępne dane oraz rozstrzygnięcia właściwych organów na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie. Nie wyłącza to obowiązku uwzględnienia przyszłych wymagań jednoznacznie określonych w dyrektywie i mających zastosowanie do danej inwestycji.

Oczyszczanie trzeciego stopnia (biogeny): Inwestycja musi być zaprojektowana tak, aby umożliwić osiągnięcie docelowych redukcji azotu i fosforu, jeżeli wymagania te mają zastosowanie do danej inwestycji zgodnie z art. 7 dyrektywy (UE) 2024/3019 lub wynikają z dodatkowych środków przyjętych na podstawie art. 18 tej dyrektywy, z uwzględnieniem właściwych terminów ich wdrażania.

Oczyszczanie czwartego stopnia (mikrozanieczyszczenia): Wnioskodawca musi wykazać, że infrastruktura (szczególnie dla obiektów ≥ 10 000 RLM na obszarach zagrożonych) jest przygotowana na etapowe wdrażanie usuwania mikrozanieczyszczeń, którego pełna efektywność musi zostać osiągnięta do 31 grudnia 2045 r., jeżeli obowiązek ten ma zastosowanie do danej inwestycji zgodnie z art. 8 dyrektywy (UE) 2024/3019 lub wynika z dodatkowych środków przyjętych na podstawie art. 18 tej dyrektywy.

Neutralność energetyczna: Projekt musi wpisywać się w krajowy harmonogram dochodzenia do neutralności energetycznej sektora (od 20% energii z OZE w 2030 r. do 100% w 2045 r.), z uwzględnieniem zakresu wymagań określonych w art. 11 dyrektywy (UE) 2024/3019, mających zastosowanie do danej infrastruktury. Wybór urządzeń o niskiej efektywności dziś oznaczałby konieczność ich wymiany przed upływem okresu trwałości, co generowałoby utracone nakłady.

Odporność na brak wyznaczonej aglomeracji i oceny ryzyka: Inwestycja uznawana jest za odporną na zmiany legislacyjne, jeśli uwzględnia mechanizm zarządzania ryzykiem (Artykuł 18):

− Wnioskodawca na obszarach bez wyznaczonej aglomeracji lub poniżej 1 000 RLM musi wykazać, że jego systemy (zbiorcze lub indywidualne) uwzględniają obowiązujące wymagania prawne oraz zidentyfikowane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi, w tym wyniki krajowej oceny ryzyka, o której mowa w art. 18 dyrektywy (UE) 2024/3019, o ile są dostępne na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.

− W przypadku systemów indywidualnych objętych wymaganiami art. 4 dyrektywy (UE) 2024/3019, muszą one zapewniać poziom ochrony równy oczyszczaniu drugiego i trzeciego stopnia, z uwzględnianiem warunków i wyjątków przewidzianych w tym artykule.

W przypadku projektów realizowanych na obszarach bez wyznaczonego obszaru aglomeracji podstawą określenia RLM stanowi:

- Analiza demograficzno-ściekowa obszaru inwestycji lub

- Inwentaryzacji rzeczywistego ładunku RLM dla planowanego obszaru aglomeracji.

W przypadku realizacji projektu na obszarach, gdzie jest możliwe oraz uzasadnione wyznaczenie obszarów aglomeracji konieczne jest złożenie stosownego

Oświadczenia o zobowiązaniu do podjęcia Uchwały aglomeracyjnej i odzwierciedlenia w niej danych przedstawionych w Analizie/Inwentaryzacji.

Uzasadnienie:

6. Minimalny wskaźnik koncentracji (jeśli dotyczy)

Należy opisać czy projekt przewiduje zachowanie minimalnego wskaźnika koncentracji.

Minimalny wskaźnik koncentracji dotyczący planowanej do budowy w ramach projektu sieci kanalizacji sanitarnej wynika bezpośrednio z zapisów rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji (§3 ust.4 i 5 rozporządzenia). Planowana do budowy sieć kanalizacji sanitarnej w ramach projektu z doprowadzeniem do oczyszczalni ścieków powinna być uzasadniona ekonomicznie i technicznie, przy czym wyliczony dla projektu wskaźnik koncentracji nie może być mniejszy niż 120 stałych mieszkańców aglomeracji i osób czasowo przebywających w aglomeracji na 1 km planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej.

W uzasadnionych przypadkach wyliczony dla projektu wskaźnik koncentracji nie może być mniejszy niż 90 stałych mieszkańców aglomeracji i osób czasowo przebywających w aglomeracji na 1 km planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej.

Zachowanie minimalnego wskaźnika koncentracji jest obligatoryjne dla wszystkich inwestycji realizowanych na obszarach, gdzie formalnie wyznaczono obszar aglomeracji oraz obszarach, na których deklarowane jest utworzenie aglomeracji na podstawie Oświadczenia o zobowiązaniu do podjęcia Uchwały aglomeracyjnej:

- W przypadku aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPŚK) wskaźnik wyliczany jest na podstawie danych ujętych w aktualizacji KPŚK obowiązującej na moment złożenia wniosku o dofinansowanie.

- W przypadku obszarów bez wyznaczonych obszarów aglomeracji wskaźnik wyliczany jest na podstawie dokumentu Analiza demograficzno-ściekowa obszaru inwestycji lub Inwentaryzacji rzeczywistego ładunku RLM dla planowanego obszaru aglomeracji oraz Oświadczenia o zobowiązaniu do podjęcia Uchwały aglomeracyjnej i odzwierciedlenia w niej przedstawionych w Analizie/Inwentaryzacji danych.

Uzasadnienie:

7. Zwiększenie odporności i bezpieczeństwa infrastruktury

Należy opisać w jakim zakresie projekt wykracza poza zakres „standardowej modernizacji" (standardową modernizację stanowią wszelkie zadania objęte zakresem działania 2.9 Gospodarka wodna i ściekowa), poprzez kompleksowe uwzględnienie elementów zwiększających odporność infrastruktury na zakłócenia, zagrożenia, awarie oraz sytuacje kryzysowe. Wsparcie musi prowadzić do realnego podniesienia poziomu bezpieczeństwa operacyjnego obiektów. Wnioskodawca jest zobowiązany do zaplanowania w projekcie rozwiązań technicznych, technologicznych lub organizacyjnych, które przeciwdziałają różnorodnym kategoriom zagrożeń, w tym awariom technicznym, skutkom ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz celowym atakom sabotażowo-dywersyjnym (zagrożeniom hybrydowym). Należy wykazać (np. na podstawie przeprowadzonej analizy podatności lub ryzyka), że projekt obejmuje zestaw komplementarnych działań lub systemowych zabezpieczeń o charakterze kryzysowym i rezerwowym. Wnioskodawca powinien dowieść, że wdrożone rozwiązania wprost przełożą się na ciągłość działania systemów wodnych i wodno - kanalizacyjnych w warunkach kryzysowych i awaryjnych lub w przypadku wystąpienia zagrożeń zewnętrznych (w tym sabotażu).

Uzasadnienie:

8. Adaptacja do zmian klimatu

Należy opisać, czy w ramach inwestycji przewidziano rozwiązania dotyczące adaptacji do zmian klimatu, wynikające z analizy wrażliwości projektu na zmianę klimatu zgodnie z Wytycznymi technicznymi: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2021:373:FULL&from=EN.

Przystosowanie się do zmiany klimatu podejmowane w związku z wdrażaniem projektów infrastrukturalnych koncentruje się na zapewnieniu odpowiedniego poziomu odporności na oddziaływanie zmian klimatu.

Przez zmiany klimatu należy rozumieć zdarzenia takie jak: powodzie, nawalne deszcze, susze, fale upałów, pożary, burze, osuwiska i huragany, a także zjawiska o charakterze długoterminowym, np. prognozowane podnoszenie się poziomu mórz i zmiany średniej ilości opadów, zawartości wilgoci w glebie i wilgotności powietrza. Należy opisać, czy w projekcie zaplanowano zapewnienie retencji lub podczyszczania wód opadowych poprzez wykorzystanie błękitno-zielonej infrastruktury lub rozwiązań opartych na przyrodzie, tam gdzie jest to technicznie możliwe.

Uodparnianie na zmiany klimatu jest procesem mającym na celu zapobieganie podatności infrastruktury na potencjalne długoterminowe skutki zmiany klimatu, przy

jednoczesnym zapewnieniu przestrzegania zasady „efektywności energetycznej przede wszystkim” oraz zgodności poziomu emisji gazów cieplarnianych wynikających z projektu z celem osiągnięcia neutralności klimatycznej. Ocenie podlegać będzie czy Wnioskodawca zapewnił jak najmniejszy wpływ inwestycji na zmiany klimatyczne.

We wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe, należy zastosować rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych, wykorzystanie materiałów pochodzących z odzysku materiałów i recyklingu).

Uzasadnienie:

9. Uzasadnienie konieczności realizacji projektu i zgodność z celami FEdP

9.1. Należy uzasadnić potrzebę realizacji projektu oraz konieczność finansowania projektu środkami publicznymi, w odniesieniu do poniższych aspektów:

- czy projekt stanowi odpowiedź na zidentyfikowane problemy/potrzeby Wnioskodawcy,
- czy planowane działania są adekwatne do potrzeb Wnioskodawcy,
- czy planowane działania umożliwią realizację celów projektu,
- konieczność finansowania projektu środkami publicznymi.

Uzasadnienie:

9.2. Należy określić cele realizacji projektu i opisać, czy są zbieżne (i w jaki sposób) z odpowiednim celem szczegółowym programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027

Uzasadnienie:

9.3. Należy opisać, w jaki sposób wskaźniki projektu odzwierciedlają założone cele projektu.

Uzasadnienie:

10. Sposób szacowania wydatków kwalifikowalnych projektu

Należy przedstawić sposób szacowania wydatków kwalifikowalnych zadeklarowanych w budżecie projektu, tzn. przedstawić podstawę szacowania kosztów (np. posiadanie kosztorysów inwestorskich, ofert cenowych/ zapytań rynkowych) potwierdzających prawidłowe oszacowanie wydatków.

Należy wykazać racjonalność i niezbędność zaplanowanych kosztów kwalifikowalnych z punktu widzenia realizacji celów projektu, a także opisać przeprowadzoną przez Wnioskodawcę analizę opcji w zakresie wydatków przyjętych w budżecie projektu.

Uzasadnienie:

11. Wykonalność techniczna projektu

11.1. Należy opisać zasoby techniczne i ludzkie gwarantujące prawidłową realizację projektu

Należy scharakteryzować zasoby techniczne (np. sprzęt, zaplecze biurowe) i ludzkie gwarantujące prawidłową realizację projektu zarówno pod względem administracyjnym, jak i związanym z projektem. W przypadku, gdy Wnioskodawca nie posiada wszystkich zasobów w momencie składania wniosku o dofinansowanie, należy opisać, w jaki sposób zostaną one pozyskane w trakcie realizacji projektu.

Uzasadnienie:

11.2. Należy wskazać, jakich pozwoleń/praw/zgód wymaga inwestycja

Należy opisać stan prawny nieruchomości (prawo do dysponowania na cele realizacji projektu), wskazać wymagane prawem decyzje, pozwolenia lub zgłoszenia niezbędne do realizacji projektu.

W przypadku, gdy dla projektu wymagane jest posiadanie pozwoleń, licencji, itp., a na moment złożenia wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca ich nie posiada, powinien w sposób wiarygodny opisać stan zaawansowania prac nad ich uzyskaniem oraz podać przewidywany termin uzyskania przedmiotowych dokumentów. Należy opisać również jaką dokumentacją techniczną dysponuje Wnioskodawca. Wnioskodawca na moment aplikacji powinien dysponować kompletną i ostateczną dokumentacją techniczną (nie dotyczy projektów realizowanych w formule

„zaprojektuj i wybuduj”). W zależności od tego, jakiego zezwolenia wymaga inwestycja może być to projekt budowlany stanowiący podstawę do uzyskania decyzji Pozwolenia na budowę, lub uproszczona dokumentacja w przypadku zgłoszenia lub gdy żadne z powyższych zezwoleń nie jest wymagane – wymogi w tym zakresie zostały opisane w Instrukcji wypełniania załączników.

Uzasadnienie:

11.3. Harmonogram realizacji projektu

Należy przedstawić harmonogram realizacji projektu oraz uzasadnić jego racjonalność i wykonalność przy uwzględnieniu takich aspektów jak np.:

- zakres rzeczowy,
- procedury przetargowe,
- ramy czasowe,
- inne okoliczności warunkujące terminową realizację projektu.

Uzasadnienie:

10.4 Dokumentacja środowiskowa (OOŚ)

Należy potwierdzić zgodność inwestycji z przepisami z zakresu ochrony środowiska oraz wskazać dołączoną do wniosku dokumentację OOŚ adekwatną dla danego rodzaju projektu (np. decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, zaświadczenie organu odpowiedzialnego za ochronę środowiska/gospodarkę wodną). Przedłożone dokumenty muszą być ważne na dzień składania wniosku.

Uzasadnienie:

12. Wykonalność finansowa i ekonomiczna projektu

12.1. Analiza finansowa

Metodyka przeprowadzenia analizy finansowej uzależniona jest od wartości całkowitej projektu:

1) **Dla projektów o wartości całkowitej powyżej 5 mln PLN (ścieżka pełna),** zgodnie z metodologią zawartą w Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027 (dalej Wytyczne):
   a) analizę należy przedstawić w oparciu o metodę DCF (zdyskontowane przepływy pieniężne) zgodnie z Podrozdziałem 6.4 Wytycznych,

b) analizę przeprowadza się w cenach stałych. Nie dopuszcza się stosowania cen bieżących,
c) wartość rezydualna określana jest w oparciu o bieżącą wartość netto przepływów pieniężnych wygenerowanych po zakończeniu okresu odniesienia (horyzonty czasowe dla poszczególnych sektorów: Infrastruktura przeciwpowodziowa – 30 lat, Transport – 30 lat, Infrastruktura wodno – kanalizacyjna – 30 lat, Cyfryzacja –15 lat, Systemy ratownictwa – 15 lat, Pozostałe sektory – 15 lat),
d) należy wyliczyć wskaźniki efektywności: FNPV/C, FRR/C oraz FNPV/K i FRR/K,
e) należy wykazać zasoby na pokrycie kosztów eksploatacji i utrzymania zgodnie z Podrozdziałem 6.8 Wytycznych.

Szczegółowe obliczenia należy zawrzeć w modelu finansowym, w USW należy wykazać jedynie założenia i wyniki analizy.

2) Dla projektów o wartości całkowitej do 5 mln PLN włącznie (ścieżka uproszczona):

a) odstępuje się od obowiązku stosowania metody DCF oraz wyliczania wskaźników FNPV i FRR,
b) dopuszcza się sporządzenie analizy w cenach bieżących, co ułatwia weryfikację realnej płynności i trwałości projektu,
c) horyzont czasowy analizy ogranicza się do roku zakończenia realizacji projektu oraz okresu trwałości (3 lata dla MŚP / 5 lat dla pozostałych podmiotów).
d) kluczowym wymogiem jest wykazanie zdolności do sfinansowania kosztów operacyjnych i utrzymania trwałości projektu (potwierdzenie nieujemnego salda przepływów pieniężnych w każdym roku prognozy).

Uzasadnienie:

12.2. Analiza kosztów i korzyści – Analiza ekonomiczna / Analiza efektywności kosztowej

Zakres analizy uzależniony jest od wartości całkowitej projektu:

1) Dla projektów o wartości całkowitej powyżej 5 mln PLN (ścieżka pełna):

a) należy przedstawić analizę ekonomiczną kosztów i korzyści (AKK/CBA), zgodnie z metodyką opisaną w Podrozdziale 7.1 Wytycznych (w cenach stałych),
b) należy wykonać analizę efektywności kosztowej (CEA) jako element uzupełniający (Podrozdział 7.2 Wytycznych),
c) wartość rezydualna w analizie ekonomicznej określana jest w oparciu o bieżącą wartość netto przepływów ekonomicznych, wygenerowanych przez

projekt w pozostałych latach jego życia ekonomicznego, następujących po zakończeniu okresu odniesienia.

Szczegółowe wskazania co do metodyki analizy znajdują się w Wytycznych, Rozdział 7.

Obliczenia należy zawrzeć w modelu finansowym, w USW należy wykazać jedynie założenia i wyniki analizy.

2) Dla projektów o wartości całkowitej do 5 mln PLN włącznie (ścieżka uproszczona):

a) odstępuje się od obowiązku sporządzania pełnej analizy ekonomicznej (CBA) i kwantyfikacji korzyści społeczno-ekonomicznych,

b) wymagane jest przedstawienie wyłącznie analizy efektywności kosztowej (np. porównanie wariantów, ofert lub analiza kosztów jednostkowych), która potwierdzi, że wybrane rozwiązanie jest optymalne pod względem nakładów.

Uzasadnienie:

12.3. Założenia do modelu finansowego

Model finansowy jest integralnym i obligatoryjnym elementem Studium wykonalności, służącym do weryfikacji trwałości oraz efektywności operacji. Model należy przygotować w formacie arkusza kalkulacyjnego (MS Excel) z odblokowanymi formułami. Zakres modelu zależy od wartości projektu:

1) Dla projektów o wartości całkowitej powyżej 5 mln PLN (ścieżka pełna):

Model musi zostać sporządzony w układzie „Wnioskodawca z Projektem" oraz „Projekt" i zawierać co najmniej następujące sekcje:

- arkusz założeń: dane podmiotu, model sprzedaży (popyt), zatrudnienie i płace, pozostałe przychody i koszty operacyjne,
- arkusz nakładów i finansowania: plan inwestycyjny, harmonogram wydatków, źródła finansowania (wkład własny, kredyt, dotacja), amortyzacja,
- arkusz sprawozdań finansowych: prognozowany Rachunek Zysków i Strat, Bilans oraz Rachunek Przepływów Pieniężnych (Cash-flow),
- arkusz kalkulacji wskaźników: wyliczenie wskaźników finansowej efektywności (FNPV/C, FRR/C oraz FNPV/K, FRR/K). **Wymóg wyliczania wskaźników NPV/IRR nie dotyczy projektów objętych pomocą publiczną**,
- dane historyczne: dane za okres trzech pełnych lat poprzedzających rok złożenia wniosku, zgodne ze sprawozdaniami finansowymi podmiotu,

- okres prognozy: obejmujący fazę realizacji oraz pełny okres odniesienia (zgodnie z pkt 14.1).

2) Dla projektów o wartości całkowitej do 5 mln PLN włącznie (ścieżka uproszczona):

Wnioskodawca składa Uproszczony Arkusz Kalkulacyjny, którego zakres ograniczony jest do kluczowych danych niezbędnych do potwierdzenia trwałości finansowej:

- zestawienie źródeł finansowania: jednoznaczne wskazanie pokrycia wydatków całkowitych projektu,
- uproszczona prognoza operacyjna: zestawienie planowanych przychodów i kosztów operacyjnych w roku zakończenia realizacji i w okresie trwałości,
- analiza płynności (Cash-flow): prognoza rocznego salda środków pieniężnych wykazująca brak deficytu gotówkowego w całym okresie trwałości,

W ścieżce nie wymaga się wyliczania wskaźników NPV/IRR oraz sporządzania pełnych, wielopozycyjnych sprawozdań finansowych (Bilans, RZiS).

W przypadku ujęcia podatku VAT jako niekwalifikowalnego, należy go uwzględnić w Modelu finansowym oraz w budżecie projektu niezależnie od wybranej ścieżki.

10.4 Analiza ryzyka i wrażliwości

Celem tej analizy jest ocena czy projekt pozostanie bezpieczny i wykonalny, jeśli zmienią się warunki zewnętrzne (np. wzrosną ceny energii lub spadnie liczba klientów).

Zakres wymaganej analizy zależy od wartości projektu:

1) **Dla projektów o wartości całkowitej powyżej 5 mln PLN (ścieżka pełna):** Wymagane jest przeprowadzenie dwuetapowej analizy zgodnie z Rozdziałem 8 Wytycznych:
   - analiza wrażliwości (ilościowa): Wnioskodawca musi matematycznie wykazać w modelu finansowym, jak zmiana kluczowych parametrów (np. wzrost kosztów operacyjnych o 10% lub spadek przychodów o 10%) wpłynie na wskaźniki efektywności (FNPV, FRR) oraz na trwałość finansową projektu. Należy zidentyfikować tzw. zmienne krytyczne, czyli te czynniki, których zmiana o 1% powoduje zmianę wskaźnika FNPV o co najmniej 1%,
   - analiza ryzyka (jakościowa): Należy opisać główne zagrożenia (np. technologiczne, rynkowe, legislacyjne), ocenić prawdopodobieństwo ich wystąpienia (np. niskie, średnie, wysokie) oraz wskazać konkretne działania zaradcze (mitygację), które zostaną podjęte, aby zapobiec negatywnym skutkom tych ryzyk.

2) **Dla projektów o wartości całkowitej do 5 mln PLN włącznie (ścieżka uproszczona):**

W tej ścieżce odstępuje się od wymogów matematycznego wyliczania wpływu zmian (analizy wrażliwości) na wskaźniki. Wnioskodawca jest zobowiązany wyłącznie do przedstawienia opisowej (jakościowej) analizy ryzyka, która powinna zawierać:

- identyfikację ryzyk: Wskazanie co najmniej trzech kluczowych zagrożeń, które mogą pojawić się w trakcie realizacji projektu lub w okresie jego trwałości (np. wzrost cen mediów, trudności w znalezieniu wykwalifikowanej kadry, awarie urządzeń),
- sposób zarządzania ryzykiem: Opis, w jaki sposób Wnioskodawca poradzi sobie z tymi problemami, aby utrzymać funkcjonowanie projektu (np. posiadanie rezerw finansowych, polisy ubezpieczeniowe, umowy serwisowe, dywersyfikacja źródeł przychodów),
- potwierdzenie trwałości: Wykazanie, że nawet w przypadku wystąpienia typowych trudności operacyjnych, Wnioskodawca będzie w stanie zachować płynność finansową i utrzymać efekty projektu przez wymagany okres (3 lub 5 lat).

UWAGA: jakościową (opisową) analizę ryzyka należy zawrzeć we wniosku o dofinansowanie (pkt H2) i nie należy jej powielać w USW.

Uzasadnienie:

13. Trwałość projektu

Analizę ryzyka w projekcie, w okresie trwałości należy zawrzeć we wniosku o dofinansowanie w sekcji H2 Analiza ryzyka w projekcie.

Utrzymanie celów projektu po zakończeniu jego realizacji – w okresie trwałości.

Należy wykazać zdolność Wnioskodawcy do zapewnienia trwałości operacji po zakończeniu realizacji projektu, zgodnie z art. 65 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.

Należy uzasadnić zdolność Wnioskodawcy do utrzymania produktów oraz osiągnięcia/utrzymania rezultatów projektu pod względem organizacyjnym, finansowym i technicznym przez okres 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta oraz opisać, czy Wnioskodawca planuje wykorzystywać produkty projektu zgodnie z przeznaczeniem, a projekt w pełni spełnia założone w nim cele.

Uzasadnienie:

14. Zgodność z Kartą praw podstawowych

Należy wykazać pełną zgodność projektu z postanowieniami Karty praw podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r. (Dz. Urz. UE C 202.389 z 07.06.2016), w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu.

Zgodność projektu z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami i zakresem projektu a wymogami tego dokumentu lub jako stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu. Dla Wnioskodawców mogą być pomocne Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, w szczególności załącznik nr III.

Uzasadnienie:

15. Zgodność projektu z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych

Należy wykazać pełną zgodność projektu z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.), w tym z Komentarzem ogólnym Nr 5 na temat niezależnego życia i bycia częścią społeczności (2017) Komitetu ONZ ds. Praw Osób Niepełnosprawnych oraz Uwagami końcowymi dla Polski Komitetu ONZ ds. Praw Osób Niepełnosprawnych w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu.

Zgodność projektu z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami i zakresem projektu a wymogami Konwencji lub jako stwierdzenie, że projekt ma charakter neutralny wobec jej postanowień.

Uzasadnienie:

16. Zgodność z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

16.1. Wpływ projektu na zasadę równości szans i niedyskryminacji

Projekt musi zapewnić dostępność dla wszystkich użytkowników bez jakiejkolwiek dyskryminacji, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z *Rozporządzeniem 2021/1060* (w szczególności art. 9), oraz *Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027*.

Przez pozytywny wpływ należy rozumieć zapewnienie dostępności infrastruktury, środków transportu, towarów, usług, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz wszelkich produktów projektów (w tym także usług) dla wszystkich ich użytkowników/ użytkowniczek. Dostępność pozwala osobom, które mogą być wykluczone (ze względu na różne przesłanki, np. wiek, tymczasową niepełnosprawność, opiekę nad dziećmi itd.), w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i starszym, na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami.

Dopuszczalne jest uznanie neutralności poszczególnych produktów/ usług projektu w stosunku do ww. zasady, o ile Wnioskodawca wykaże, że produkty/ usługi nie mają swoich bezpośrednich użytkowników/ użytkowniczek (np. trakcje kolejowe, instalacje elektryczne, linie przesyłowe, automatyczne linie produkcyjne, zbiorniki retencyjne, nowe lub usprawnione procesy technologiczne). W takiej sytuacji również uznaje się, że projekt ma pozytywny wpływ na ww. zasadę.

Uzasadnienie:

16.2. Przepisy antydyskryminacyjne (jeżeli dotyczy)

W przypadku, gdy Wnioskodawcą jest:

- jednostka samorządu terytorialnego,
- podmiot kontrolowany przez jednostkę samorządu terytorialnego lub podmiot zależny od jednostki samorządu terytorialnego,

należy wyjaśnić czy na terenie Wnioskodawcy nie obowiązują dyskryminujące akty prawne.

Wsparcie będzie udzielane wyłącznie projektom i Wnioskodawcom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060.

Przez dyskryminujące akty prawne należy rozumieć jakiekolwiek akty prawa powodujące nieuprawnione różnicowanie, wykluczanie lub ograniczanie ze względu na jakiekolwiek przesłanki tj.: płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię, światopogląd, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną.

Uzasadnienie:

17. Zgodność z zasadą równości kobiet i mężczyzn

Należy wykazać, w jaki sposób projekt będzie zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn. Zgodność projektu zostanie uznana jeśli projekt ma pozytywny bądź neutralny wpływ na zasadę równości kobiet i mężczyzn (zgodnie z zapisami *„Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”).*
Aby właściwie ocenić wpływ projektu na realizację tej zasady, Wnioskodawca najpierw musi rozważyć, czy poprzez projekt można wyrównywać szanse osób, które w danym obszarze, znajdują się w gorszym położeniu. Następnie wymagane jest, by Wnioskodawca zaplanował działania przyczyniające się do wyrównania szans osób będących w gorszym położeniu.
Jeżeli Wnioskodawca stwierdzi, że w ramach projektu nie da się zrealizować żadnych działań w zakresie tej zasady, wtedy projekt może mieć neutralny wpływ na zasadę równości kobiet i mężczyzn. Wnioskodawca musi jednak przedstawić konkretne uzasadnienie, dlaczego jest to niemożliwe w danym projekcie.

Uzasadnienie:

18. Zgodność z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz DNSH

14.1 Zgodność z zasadą zrównoważonego rozwoju

Należy wykazać, czy projekt spełnia zasadę zrównoważonego rozwoju, o której mowa w art. 9 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2021/1060. tj. czy promuje wymogi ochrony środowiska, m.in. efektywne i racjonalne gospodarowanie zasobami, dostosowanie do zmian klimatu oraz łagodzenie wpływu jego skutków, ochronę różnorodności biologicznej. Wnioskodawca powinien wykazać, istotny wkład projektu w realizację co najmniej jednego z celów środowiskowych określonych w art. 9 zgodnie z art. 10–16 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088.

Wnioskodawca powinien spełniać zasadę zrównoważonego rozwoju poprzez stosowanie właściwych rozwiązań podczas realizacji projektu. Stosownie do charakteru projektu, wymagane jest, uwzględnienie wymogów ochrony środowiska i efektywnego gospodarowania zasobami. Zgodnie z ww. zasadą wsparcie może być udzielone jedynie takim projektom, które nie prowadzą do degradacji lub znacznego pogorszenia stanu środowiska naturalnego oraz wykazują istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu i adaptację do zmian klimatu.

Projekt jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju, jeśli:

- w ramach projektu stosowane będą praktyki w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych, zgodnie z polityką i priorytetami krajowymi,
- realizacja projektu prowadzona będzie w sposób przyjazny środowisku poprzez odpowiedzialne zarządzanie odpadami generowanymi w projekcie/ lub na potrzeby projektu podczas ich całego cyklu życia (prewencja, redukcja, recykling i ponowne użycie), m.in.: stosowanie materiałów z recyklingu, obniżenie emisji z transportu materiałów ciężkich,
- realizacja projektu prowadzona będzie w sposób gwarantujący odporność wspartej infrastruktury na zagrożenia klimatyczne i katastrofy naturalne,
- realizacja projektu prowadzona będzie w sposób niepowodujący degradacji naturalnych siedlisk,
- realizacja projektu będzie przyczyniać się do rozwoju niezawodnej, zrównoważonej i odpornej infrastruktury dobrej jakości, w tym infrastruktury regionalnej wspierającej rozwój gospodarczy i dobrobyt ludzi.

Uzasadnienie:

14.2 Zgodność z zasadą DNSH

Należy wykazać zgodność projektu z zasadą „nie czyń poważnych szkód", tj. czy nie będzie wyrządzał poważnych szkód dla żadnego z celów środowiskowych, określonych w art. 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088. Ocenione zostanie, czy projekt wpisuje się w rodzaje działań przedstawionych w Programie, uznanych za zgodne z zasadą „nie czyń poważnych szkód".

Weryfikując projekt pod kątem zgodności z zasadą DNSH należy odnieść się do dokumentu „Ocena „nie czyń poważnych szkód" - Do No Significant Harm - (DNSH) dla typów projektów ujętych w programie Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027", dostępnego pod linkiem:

https://funduszeuepodlaskie.pl/dokumenty/program-fundusze-europejskie-dla-podlaskiego-2021-2027-1/

Zgodność projektu z zasadą DNSH należy przedstawić także w Załączniku *Formularz w zakresie oceny oddziaływania na środowisko z uwzględnieniem zasady „nie czyń znaczącej szkody" (zasada DNSH)"*.

Uzasadnienie:

19. Test pomocy publicznej

Należy dokonać analizy inwestycji pod kątem zgodności z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W polu opisowym należy przedstawić uzasadnienie dla przesłanki d). Analiza powinna być szczegółowa i przeprowadzona w oparciu o zapisy Komunikatu Komisji – Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust.1 TFUE.

a) czy w projekcie występuje transfer zasobów publicznych?

   ☒ TAK ☐ NIE

b) czy pomoc udzielana jest na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku?

   ☒ TAK ☐ NIE

c) czy przyznanie pomocy ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów)?

   ☒ TAK ☐ NIE

d) czy przyznanie pomocy grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE?

   ☐ TAK ☐ NIE

Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, w ramach niniejszego naboru nie przewiduje się wystąpienia pomocy publicznej. Wnioskodawca jest jednak zobowiązany do przeprowadzenia rzetelnego testu pomocy publicznej (powyżej), wykazując brak charakteru gospodarczego planowanej inwestycji (realizacja zadań własnych JST).

W ramach naboru wsparcie dla infrastruktury służącej wytwarzaniu energii elektrycznej jest możliwe, pod warunkiem że wyprodukowana energia elektryczna wykorzystywana będzie wyłącznie na własne potrzeby niegospodarcze, co eliminuje ryzyko wystąpienia pomocy publicznej w tym zakresie.

Uzasadnienie:

data sporządzenia:

podpis Wnioskodawcy: